

SKATTEMINISTERIET

j.nr. 09-035027
Dato : 19. juni 2009

Til

Folketingets Skatteudvalg

Hermed fremsendes orientering om børnefamilieydelsessagen, hvor der den 20. oktober 2007, den 20. januar 2008 og den 20. april 2008 ulovhjemlet er gennemført modregning med kommunale daginstitutionsrestancer i krav på børnefamilieydelse for samlet indtil ca. 61,5 mio. kr.

I kvartalsrapporten om den aktuelle situation i SKAT er der i rapporterne for 2., 3. og 4. kvartal 2008 (henholdsvis SAU alm. del – bilag 269, 2007-08, 2. samling, og SAU alm. del – bilagene 87 og 211, begge 2008-09) orienteret om sagen, ligesom en særskilt orientering er stillet Skatteudvalget i udsigt, når der forelå en endelig afklaring af SKATs handlingsplan i sagen. Denne afklaring foreligger nu.

Forskellige modeller til handlingsplanen har været under overvejelse for dels at minimere statens tab mest muligt, dels at sikre en juridisk korrekt løsning, i hvilken forbindelse Kammeradvokaten har været inddraget. Dette forløb har forhalet sagen.

Modregningerne skete med uberettiget henvisning til § 11, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 972 af 22. september 2006 om en børnefamilieydelse (børnefamilieydelsesloven), hvoraf fremgik, at der i op til halvdelen af børnefamilieydelsen ville kunne ske modregning med eventuelle restancer vedrørende betaling for dag- og klubtilbud, jf. §§ 29 og 35 i lov om social service (serviceloven), samt skolefritidsordning, jf. § 50, stk. 2, i lov om folkeskolen.

Imidlertid blev dagtilbudsområdet med virkning fra den 1. august 2007 i en ændret form flyttet til lov nr. 501 af 6. juni 2007 (dagtilbudsloven). Samtidig blev §§ 29 og 35 i serviceloven ophævet. Da § 11, stk. 2, i børnefamilieydelsesloven ikke samtidig blev ændret med en henvisning til daginstitutionsrestancer opstået efter dagtilbudsloven, var der fra den 1. august 2007 ikke hjemmel til at gennemføre modregning med disse. Derimod var der – trods bestemmelsens henvisning

til de nu ophævede §§ 29 og 35 i serviceloven – hjemmel til at modregne med daginstitutionsrestancer opstået før den 1. august 2007 i henhold til serviceloven.

Ved lov nr. 1336 af 19. december 2008 blev børnefamilieydelseslovens § 11, stk. 2, med virkning fra den 1. januar 2009 udvidet med en adgang til at modregne med daginstitutionsrestancer opstået i henhold til dagtilbudsloven. Herved blev den tilsigtede modregningsmulighed genskabt. Lovændringen er dog ikke sket med tilbagevirkende kraft. Der kan med hensyn til daginstitutionsrestancer stiftet i henhold til dagtilbudsloven derfor alene modregnes i børnefamilieydelse, der forfalder til betaling fra og med den 1. januar 2009, dvs. lovændringens ikrafttrædelsestidspunkt. De børnefamilieydelsesbeløb, der indgik i de ulovlige modregninger i 2007 og 2008, skal derfor effektivt udbetales, jf. nedenfor. Nogen anden juridisk holdbar løsning findes ikke.

Konsekvensen af en sådan ulovhjemlet inddrivelsesforanstaltning er normalt, at fordringshavermyndigheden – i dette tilfælde de involverede kommuner – skal tilbagebetale det modtagne beløb til skyldneren. Ansvar for, at inddrivelsen ikke skete med tilstrækkelig lovhjemmel, ligger dog hos SKAT. Kommunerne vil pådrage sig udgifter i forbindelse med den administrativt tunge opgave at skulle genoptage de enkelte restancesager i forbindelse med en udbetaling af de modtagne beløb og en samtidig genopskrivning af daginstitutionsrestancerne. SKAT vil kunne have pådraget sig et erstatningsansvar for disse tab.

Der er på de tre datoer i 2007-2008 foretaget modregning med daginstitutionsrestancer for i alt ca. 61,5 mio. kr. fordelt på ca. 29.000 tilfælde, der omfatter ca. 16.000 personer. En del af dette beløb vil dog vedrøre daginstitutionsrestancer stiftet i henhold til serviceloven, hvorfor denne del af beløbet med rette indgik i modregningerne. Størrelsen af dette delbeløb kendes endnu ikke. Det er således ikke muligt for SKAT automatisk at sondre mellem daginstitutionsrestancer i henhold til serviceloven og daginstitutionsrestancer i henhold til dagtilbudsloven. Fordelingen kendes først, når SKAT har foretaget en manuel gennemgang af de ca. 29.000 modregningssager, hvilket forventes at kunne tage indtil et halvt år.

Skatteministeriet har besluttet at friholde kommunerne for at skulle tilbagebetale de modtagne beløb, idet SKAT ved selv at forestå udbetalingen vil være indtrådt i kommunernes ret til at kræve betaling af daginstitutionsrestancerne. Borgerne kan ikke have nogen berettiget forventning om dels nu at modtage de børnefamilieydelsesbeløb, de uretmæssigt ikke fik udbetalt i 2007-2008, dels at slippe for at skulle betale deres daginstitutionsrestancer efter dagtilbudsloven. Ingen afgørende hensyn til hverken kommunerne eller borgerne taler imod en sådan indtrædelse (subrogation).

Der vil således være tale om, at SKAT med forsinkelse udbetaler børnefamilieydelsen sammen med den rentegodtgørelse, der skyldes forsinkelsen, frem for at anmode kommunerne om til borgerne at tilbagebetale de uretmæssigt modtagne beløb.

Der er beløbsmæssig identitet mellem de børnefamilieydelsesbeløb, der skal udbetales, og de daginstitutionskrav, som SKAT er indtrådt i som ny fordringshaver. Det skyldes, at de børnefamilieydelsesbeløb, som borgerne ikke fik udbetalt, men nu med forsinkelse skal udbetales af SKAT, netop blev anvendt til at indfri de kommunale daginstitutionskrav.

Det fulde børnefamilieydelsesbeløb, der skal udbetales af SKAT, kan næppe i fuldt omfang hentes hjem hos borgerne gennem en inddrivelse af de daginstitutionskrav, som SKAT vil være indtrådt i. Visse af de berørte borgere kan eksempelvis tænkes at være uden udlægseggede aktiver og uden en indkomst, der muliggør en afdragsordning eller lønindeholdelse, ligesom de måske heller ikke modtager overskydende skat og heller ikke længere modtager børnefamilieydelse, hvori der vil kunne modregnes. Det fulde beløb, der skal udbetales, kan derfor næppe i fuldt omfang hentes hjem hos borgerne gennem inddrivelse. En del af beløbet må således afskrives som uerholdeligt.

Det samlede beløb, som SKAT kommer til at udbetale, vil som nævnt være mindre end 61,5 mio. kr. Dertil kommer dog en rentegodtgørelse. De eksakte udbetalingstidspunkter kendes ikke, da udbetalingerne vil ske løbende i forbindelse med genoptagelsen, der skønnes at ville strække sig over ca. et halvt år. Endelig vil en rentegodtgørelse på mindre end 200 kr. ikke blive udbetalt. Udgiften til rentegodtgørelse, der er estimeret til ca. 10 mio. kr., er derfor forbundet med en vis usikkerhed.

Da rentegodtgørelsen skyldes en ulovhjemlet modregning, skal beløbet udbetales til borgerne, og der er ikke mulighed for, at SKAT kan modregne med eventuelle krav mod de pågældende borgere. Heller ikke med hensyn til rentegodtgørelsen findes der nogen anden juridisk holdbar løsning end en udbetaling af beløbet.

SKAT vil kontakte hver enkelt af de berørte borgere og meddele dem, at de får udbetalt det beløb, de uretmæssigt ikke fik udbetalt som følge af den ulovhjemlede modregning, sammen med en rentegodtgørelse, hvis denne udgør mindst 200 kr., jf. ovenfor. Samtidig vil de blive orienteret om, at SKAT er indtrådt i kommunens krav på indfrielse af daginstitutionsrestancen, som derfor efterfølgende vil blive inddrevet, medmindre de frivilligt indfrier dette krav og dermed undgår at pådrage sig de med en inddrivelse forbundne udgifter. Endelig vil det

blive oplyst, at rentegodtgørelsen er skattepligtig, og at SKAT vil foretage en indberetning af beløbet til personens selvangivelsesoplysninger.

Inddrivelsen af de daginstitutionsrestancer, hvori SKAT er indtrådt som fordringshaver, vil finde sted med alle til rådighed stående inddrivelsesmidler, eksempelvis

- afdragsordning
- udlæg
- lønindeholdelse
- modregning i overskydende skat
- modregning efter børnefamilieydelseslovens § 11, stk. 2, i børnefamilieydelse, der forfalder til betaling den 1. januar 2009 eller senere, jf. ovenfor

Dermed vil tabet blive begrænset til alene at udgøre en mindre del af det beløb, der nu skal udbetales, og rentegodtgørelsen samt rentevirkningen af likviditets-trækket.

Finansudvalget har tilsluttet sig et aktstykke fra Skatteministeriet, hvorefter Skatteministeriet fra kommunerne overtager forpligtelsen til at udbetale det beløb, der følger af, at der i 2009 skal udbetales ulovhjemlet modregnede børnefamilieydelse på i alt op til ca. 61,5 mio. kr.

Endvidere har Finansudvalget tilsluttet sig, at udgiftsskønnet på § 38.61.01. Renteindtægter mv., øges med i alt op til 10 mio. kr. i 2009 som følge af den rentegodtgørelse, der følger af den ulovhjemlede modregning i børnefamilieydelsen.

Den faktiske udgift til rentegodtgørelse kan først opgøres endeligt i løbet af 2009. Der redegøres for korrektionen i de regnskabsmæssige forklaringer til § 38 vedrørende finansåret 2009.

Kristian Jensen

/ Per Hvas